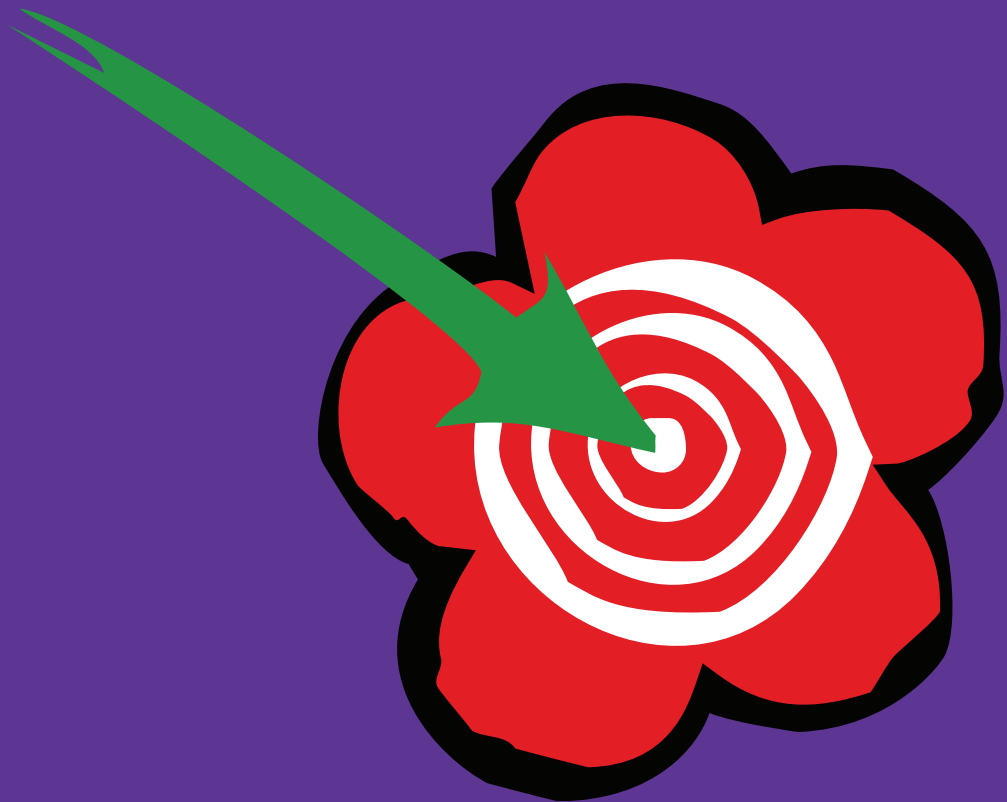

STRATEŠKA
PROCJENA
UTJECAJA NA
OKOLIŠ

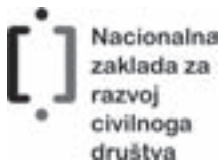

STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Ova publikacija nastala je u sklopu projekta "Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš" (CARDS 2004-0102-0105, Support to Civil society organizations active in the field of environmental protection and sustainable development)

Financijsku podršku ovom projektu dala je i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i to u visini od 10% sredstava potrebnih za realizaciju projekta

Financijska potpora

Projekt provode

zelena istra

Sažetak projekta

Iako se postupak procjene utjecaja na okoliš u našoj zemlji provodi još od ranih 90-ih u unatoč pozitivnim trendovima sve većeg konzultiranja odnosno sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš u Europi, u Hrvatskoj je sudjelovanje javnosti u tim procedurama još uvijek nerazvijeno. Oni koji utječu na okoliš daleko su premoćniji od onih koji su pogođeni utjecajem na okoliš. Vrlo malo investitora se zaista trudi da sazna mišljenje javnosti o svom projektu i vrlo malo tijela nadležnih za provedbu postupka ima želju ili želi utrošiti vrijeme i sredstva potrebna za pravo ispitivanje mišljenja zainteresirane javnosti. No, bez pravovremenog i učinkovitog uključivanja javnosti, ne može biti ni kvalitetne procjene utjecaja na okoliš niti odlučivanja.

Ovim se projektom želi poboljšati upravo segment sudjelovanja javnosti u procedura-ma procjene utjecaja na okoliš, ali i osnažiti primjenu novih zakonskih propisa, usklađenih s europskim direktivama o procjeni utjecaja na okoliš za pojedine zahvate i strateškoj procjeni utjecaja na okoliš programa i planova i sudjelovanju javnosti (europska Direktiva o procjeni utjecaja na okoliš 85/337/EEZ, izmjene 97/11/EZ i 2003/35/EC, Direktiva o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš 2001/42/EC).

Uvođenje novih zakonskih mogućnosti za sudjelovanje javnosti nije samo po sebi dovoljno - javnost mora najprije naučiti što joj je na raspolaganju i kako se time koristiti. Projektom se provode aktivnosti na podizanju svijesti, informiranju i treningu za udruge za zaštitu okoliša, širu javnost i lokalnu upravu, koje teku paralelno s procesom usvajanja novih zakonskih propisa koji reguliraju procjenu utjecaja na okoliš. Dok država radi na stvaranju administrativne strukture i potrebnih kapaciteta za provođenje novih propisa i organizira obučavanje svojih službenika, ovim je projektom planirano obučavanje udruga i šire javnosti.

Realizaciju projektnih aktivnosti Zelena Istra provodi u najvećem dijelu s udrugom Sunce iz Splita, te s udrugama Zeleni Osijek iz Osijeka, Eko-Pan iz Karlovca, Franjo Koščec iz Varaždina i Divina Natura iz Metkovića. Trajanje projekta: od 29. lipnja 2007. do 29. prosinca 2008. godine.

U okviru projekta "Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš" do sada su izrađene sljedeće publikacije:

Kako do djelotvornijeg sudjelovanja javnosti u postupcima procjene utjecaja na okoliš (Zelena Istra, 2008.); Sudjelovanje javnosti u zaštiti prirode (Sunce, 2008.); Prava i mogućnosti sudjelovanja javnosti u postupku procjene utjecaja na okoliš - Analiza Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Zelena Istra, 2008.)

Sve navedene publikacije dostupne su i na:

<http://mojapuo.zelena-istra.hr/bin/view/MojaPUO/Publikacije>

zelena istra

Zelena Istra

Dušica Radojčić

*voditeljica projekta
Pula, studeni, 2008.*

U ovoj publikaciji prenosimo Smjernice o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, tekst koji je izrađen u listopadu 2007. godine tijekom prijenosa Direktive o SPUO u hrvatsko zakonodavstvo u sklopu CARDS 2003 projekta "Procjena utjecaja razvojnih projekata na okoliš (SEA)". Projekt su proveli Euroconsult, Mott MacDonald, Nizozemska i Dvokut ECRO, Hrvatska (ugovor EuropeAid/119980/C/SV/HR).

STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Sadržaj

1/ Uvod	5
1.1. Procjena utjecaja na okoliš	5
1.2. Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš	5
1.3. Glavni principi učinkovite strateške procjene	5
2/ Usporedba strateške procjene i procjene utjecaja zahvata na okoliš	6
3/ Koristi od provedbe strateške procjene	7
3.1. Osnaživanje procjene utjecaja na okoliš za pojedini zahvat	7
3.2. Bavljenje kumulativnim utjecajima i utjecajima velikih razmjera	7
3.3. Postizanje okolišno razboritog i održivog razvoja	7
4/ Radni tim, vremenski okviri i proračun	8
5/ Direktiva o strateškoj procjeni	9
5.1. Pozadina	9
5.2. Područje djelovanja Direktive o strateškoj procjeni	9
5.3. Razina detalja u strateškoj procjeni	9
5.4. Obveza provođenja konzultacija	10
5.5. Tijela nadležna za zaštitu okoliša	10
5.6. Konzultiranje javnosti	10

6/ Hrvatsko zakonodavstvo	11
6.1. Djelokrug strateške procjene	11
6.2. Obvezna provedba strateške procjene	11
6.3. Utvrđivanje potrebe provedbe strateške procjene (postupak ocjene o potrebi provedbe strateške procjene)	11
6.4. Nadležna tijela	11
6.5. Izuzeće od strateške procjene	12
6.6. Objašnjenje pojmova plan i program	12
6.7. Značajan utjecaj na okoliš	12
6.8. Postupak strateške procjene i uključeni sudionici	12
7/ Kriteriji za određivanje značaja utjecaja na okoliš	15
7.1. Općenito	15
7.2. Kriteriji	15
7.3. Značajke plana ili programa	16
7.4. Određivanje relevantnih ciljeva zaštite okoliša	16
8/ Uključivanje javnosti u postupak strateške procjene	17
8.1. Svrha i ciljevi uključivanja javnosti	17
8.2. Osnovne vrste uključivanja javnosti, po redu razine intenziteta i interakcije	17
8.3. Ključna načela uključivanja javnosti	17
8.4. Planiranje uključivanja javnosti i sustavni pristup	18
8.5. Odabir tehnika uključivanja javnosti	18
8.6. Načela za uspješnu primjenu tehnika uključivanja javnosti	18
8.7. Sredstva i tehnike za uključivanje javnosti	19
8.8. Prikaz prava i obaveza informiranja i sudjelovanja javnosti prema Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša	19
9/ Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš	23

1/ Uvod

Svrha ove publikacije je pružanje smjernica o tome kako provoditi stratešku procjenu utjecaja plana i programa na okoliš (u daljnjem tekstu strateška procjena ili SPUO) u skladu s odredbama hrvatskog zakonodavstva. U Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/2007) i Uredbu o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/2008) prenesene su odredbe Direktive Europske komisije 2001/42/EZ o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš.

1.1 Procjena utjecaja na okoliš

Općenito, procjena utjecaja na okoliš je postupak koji osigurava da se prilikom donošenja odluke o prihvatanju plana, programa ili projekta (razvojni dokument) razmotre i njihovi mogući utjecaji na okoliš.

Postupak, u pravilu, uključuje analizu mogućih utjecaja na okoliš, njihovo dokumentiranje u studiji te provođenje postupka konzultiranja javnosti o načinjenoj studiji. Nadalje, pri donošenju konačnih odluka o prihvatanju razvojnog dokumenta uzima u obzir dobivena mišljenja o studiji te obavještava javnost o konačnoj odluci.

Procjene utjecaja na okoliš u svojoj biti trebaju biti proaktivne jer su one sastavni dio procesa donošenja odluka. One obično povećavaju transparentnost u postupku odlučivanja i osiguravaju sudjelovanje javnosti u samom postupku.

Procjene utjecaja na okoliš mogu biti poduzete za pojedine zahvate kao i za planove, programe i politike. Razlikujemo procjenu utjecaja zahvata na okoliš (PUO) i stratešku procjenu utjecaja plana i programa na okoliš (SPUO).

Procjena utjecaja zahvata na okoliš je pojam koji se koristi za opisivanje postupka procjene posljedica na okoliš izazvanih pojedinim zahvatima (projektima). PUO se dakle primjenjuje na razvojne zahvate, npr. branu, autoput, aerodrom, postrojenja za obradu otpada, ili marinu.

1.2 Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš

Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš (SPUO) je pojam koji se koristi za opisivanje sustavnog postupka za procjenu potencijalnih utjecaja na okoliš predloženih planova i programa (PP-ova), koji započinje u ranoj fazi njihove izrade dok su glavna varijantna rješenja još otvorena. Strateška procjena je sredstvo za pomoć pri višoj razini odlučivanja, te iz tog razloga treba biti fleksibilno primijenjena u planiranju i donošenju odluka.

1.3. Glavni principi učinkovite SPUO mogu biti sažeti na slijedeći način:

- SPUO treba obraditi sve predložene planove/programe koji mogu imati značajan utjecaj na okoliš.
- SPUO se treba pokrenuti na temelju inicijative i trebaju ih voditi predlagači plana/programa.
- SPUO treba biti integrirana u postupak pripreme plana/programa u ključnim fazama njihove pripreme. Postupak treba započeti što ranije sa svrhom ocjene ciljeva, odnosno treba ocijeniti do koje mjere plan/program zadovoljava prihvaćene ciljeve zaštite okoliša uz istovremeno zadovoljavanje ciljeva plana/programa. Strateška procjena treba dati smjernice u svim ključnim fazama razvoja plana/programa.
- SPUO se treba usredotočiti na prava pitanja u pravo vrijeme procesa pripreme politike/plana/programa.
- SPUO treba koristiti prihvatljive i ekonomski učinkovite metode i tehnike analize. Treba prikupiti informacije u onoj količini i detaljnosti potrebnoj za razumno donošenje odluke.
- SPUO treba vrednovati posljedice za okoliš razumnog broja varijantnih rješenja neke inicijative, prepoznajući da će opseg razmatranja varirati ovisno o razini donošenja odluke. Treba odrediti najbolji praktični izbor za okoliš.
- SPUO treba omogućiti rano uključivanje ključnih dionika. Treba primjenjivati prikladne tehnike savjetovanja koje su jednostavne za korištenje i primjerene za pojedine ciljane skupine.

6 2/ Usporedba strateške procjene i procjene utjecaja zahvata na okoliš

	SPUO	PUO
Razina donošenja odluke	Planovi i programi koji imaju širu i dugoročnu stratešku perspektivu.	Individualni, konkretni projekti koji započinju s primjenom planova/programa.
Vremenski okvir	Započinje u ranoj fazi strateškog planiranja.	Započinje u ranoj fazi razvoja projekta.
Odgovorna organizacija	Predlagač plana/programa, gotovo uvijek nadležno tijelo. Za planove na područnoj (regionalnoj) razini nadležno je upravno tijelo za pitanja zaštite okoliša u suradnji sa nadležnim upravni odjelom u županiji odnosno u gradu Zagrebu, ovisno o području za koji se plan ili program donosi.	Predlagač projekta, većinom privatni sektor.
Fokus	Na provedbu plana/programa i posljednične buduće odluke na nižoj razini.	Na ishođenje rješenja o prihvatljivosti zahvata.
Mjerilo: raspon obrađenih područja/aktivnosti	Šire.	Specifično, detaljno.
Mjerilo: obrađeno geografsko područje	Šire.	Specifično, lokalno.
Obrađeni utjecaji	Kumulativni, među-sektorski i indirektni utjecaji.	Specifični, direktni uzročno-posljedični odnosi između predloženog zahvata i sastavnice okoliša.
Razina detalja	Manje detaljna procjena, pružajući širi prikaz.	Detaljna procjena.
Ključni izvori podataka	Izvješće o stanju okoliša, vizije, prosudbe.	Terenski rad, analiza uzoraka.
Korišteni tipovi podataka	Više kvalitativna, djelomično kvantitativna.	Više kvantitativna.
Strogost analize	Više neizvjesnosti.	Stroža.
Varijantna rješenja	Razmatra široki raspon varijantnih rješenja: prostorna, politička, zakonska, fiskalna, socio-ekonomska varijantna rješenja.	Razmatra ograničeni raspon varijantnih rješenja: specifične lokacije, izvedba, korištenje.
Mjerila procjene	Ciljevi zaštite okoliša, često sadržani u zakonskim dokumentima zaštite okoliša.	Zakonska ograničenja, najbolja praksa.
Uloga stručnjaka	Posrednici u pregovorima.	Tehnička
Uključivanje javnosti	Često je slab interes uslijed niže razine svijesti o zaštiti okoliša povezane s poteškoćama u prenošenju općenitijih pitanja široj javnosti.	Često izražen interes, baziran na lokalnim uvjetima koji rezultira iz <i>Not In My Back Yard</i> (ne u mom dvorištu) stava.

3/ Koristi od provedbe strateške procjene

Strateška procjena i PUO su obje usmjerene na sprječavanje i ublažavanje značajnih utjecaja na okoliš predloženog dokumenta ili zahvata. Međutim, PUO je ograničena određenim uvjetima i slabostima koje strateška procjena može prevladati. Glavne koristi od strateške procjene su:

- osnaživanje PUO za pojedini zahvat;
- bavljenje kumulativnim utjecajima i utjecajima velikih razmjera;
- postizanje okolišno razboritog i održivog razvoja.

3.1 Osnajivanje PUO-a za pojedini zahvat

U vrijeme provođenja PUO za neki zahvat, pitanja visoke razine, poput onih da li, gdje i koja vrsta razvoja bi se trebala dogoditi, su već odlučena. Tako je ostavljeno malo prostora za razmatranje varijantnih rješenja ili predlaganje odgovarajućih mjera zaštite okoliša.

Strateška procjena utjecaja na okoliš:

- pruža mogućnost razmatranja većeg broja varijantnih rješenja nego što je to obično moguće u PUO za pojedini zahvat;
- pomaže donositeljima odluka da izbjegnu troškove i propuštene prilike koje bi mogle biti povezane s ograničenim izborima na razini zahvata;
- smanjuje rizik od loših političkih odluka i utroška novca i vremena povezanog s time.

Također, strateška procjena unapređuje institucionalnu učinkovitost time što:

- uklanja potrebu za provođenjem nepotrebnih PUO na razini zahvata jer je strateška procjena već na razini plana i programa isključila neodržive ili okolišno neprihvatljive varijante ili
- usmjerava PUO za zahvate, smanjujući time vrijeme i trud potreban za njihovu pripremu, i to: prethodnim utvrđivanjem utjecaja i potrebnih

informacija, ranim razjašnjavanjem strateških pitanja i potreba za informacijama te pružanjem mehanizma za sudjelovanje javnosti na ranoj, strateškoj razini.

Strateška procjena može olakšati teret procjene na razini zahvata.

3.2. Bavljenje kumulativnim utjecajima i utjecajima velikih razmjera

Strateška procjena se treba baviti kumulativnim utjecajima, utjecajima koji utječu na više sektora, utjecajima na razini regije te indirektnim utjecajima. Strateška procjena se može baviti pitanjima koja se preskaču na razini zahvata. Na taj način strateška procjena može pomoći izbjegavanju (geografskih, među-sektorskih) konflikata.

3.3. Postizanje okolišno razboritog i održivog razvoja

Kada se primjenjuje sustavno, strateška procjena pomaže pri prelasku s tradicionalnog na održivo planiranje i programiranje, zbog toga što:

- pomaže pri izradi okolišno održivih planova i programa putem ranog promišljanja okolišnih ciljeva i posljedica koje mogu nastati u okolišu provedbom plana ili programa;
- povećava koordinaciju između ministarstava, između tijela nadležnih za zaštitu okoliša i predlagatelja planova i programa te među sektorima;
- pomaže pri usklađivanju različitih ciljeva koje žele postići razne upravne razine i sektori;
- unapređuje ulogu i utjecaj ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša ili sektorskih ministarstava kao i tijela nadležnih za zaštitu okoliša na područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

4/ Radni tim, vremenski okviri i proračun

4.1. Općenito

Strateška procjena mora biti usklađena sa specifičnim prijedlozima iz plana/programa. Optimalni radni tim i potrebno vrijeme, te u skladu s time i odgovarajući proračun će ovisiti o prirodi i mjerilu strateške procjene. Postupak planiranja plana/programa i postupak strateške procjene bi trebali biti integrirani u zajednički postupak, a ukoliko jesu, učinkovitost je znatno povećana. Logično, ta su dva postupka sinergična. Na taj način, dodatno vrijeme i sredstva potrebna za provedbu postupka strateške procjene su smanjena, te je time i postupak pripreme plana/programa ekonomičniji.

4.2. Radni tim za izradu strateške studije

Nadležno tijelo odgovorno za plan/program je odgovorno i za provedbu strateške procjene za taj razvojni dokument.

Preporučljivo je da predlagač plana/programa unutar vlastitih administrativnih kapaciteta ima djelatnike koji obavljaju poslove zaštite okoliša, koji bi vodili postupak strateške procjene i sudjelovali u izradi strateške studije. Predlagač plana ili programa će vjerojatno trebati zaposliti vanjske ovlaštene suradnike za izradu studije. Samo ovlaštene suradnici mogu izrađivati stratešku studiju.

Strateška procjena daje rezultate ovisne o predanosti radnog tima za izradu strateške studije. Radni tim treba okupiti stručnjake iz različitih područja, ovisno o glavnim okolišnim značajkama plana/programa i o sastavnicama okoliša koje mogu biti ugrožene provedbom plana/programa. Ključno je da tim stručnjaka koji radi na izradi plana ili programa i tim na izradi strateške studije razviju usku suradnju i dobru komunikaciju; planerski tim bi trebao uzimati u obzir preporuke vezane za zaštitu okoliša od strane radnog tima na izradi strateške studije, dok bi radni tim na strateškoj studiji trebao iste predlagati, uključujući varijantna rješenja, koja bi također odgovala ciljevima plana/programa.

4.3. Vremenski okviri i proračun

Obično je vremenski okvir za prvu stratešku procjenu za pojedini plan ili program duži, obzirom na prikupljanje podataka i utvrđivanje i uspostavljanje prikladnih pristupa, metoda, načina rada te načina komunikacije između planera stručnjaka koji rade na izradi strateške studije i ostalih dionika. Slijedeća procjena za izmjene i dopune plana/programa se može bazirati na tim temeljima te stoga i vremenski okvir može biti kraći. Posljedično, i proračun treba biti manji.

Iskustva novih članica EU pokazuju da je za stratešku procjenu na državnoj razini potrebno 100 do 150 osoba/dan uključujući sudjelovanje javnosti (organizacija i održavanje radionica, priprema izdanja za tisak, odgovaranje na komentare itd.). Ove su brojke indikativne. Na primjer, u nekim slučajevima strateška procjena na lokalnoj razini može biti zahtjevnija od one na državnoj ovisno o sadržaju plana, planerskog procesa i veličine pojedinih zahvata predloženih u planu/programu.

Iako provedba postupka zahtijeva dodatne troškove za predlagatelja plana/programa (izrada strateške studije, javna rasprava), strateška procjena u cjelini gledano donosi korist. Jedna od mogućih koristi učinkovite strateške procjene, koja je propisno integrirana u planerski postupak, jest izbjegavanje skupih pogrešaka u planiranju (npr. smanjenje i sanacija nastalih šteta za okoliš). Strateška procjena treba biti vođena na ekonomičan način. Primjer provedbe strateške procjene na ekonomičan način je objedinjavanje postupaka savjetovanja za izradu strateške studije i izradu plana/programa.

5/ Direktiva o strateškoj procjeni

5.1. Pozadina

Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš - dalje u tekstu: Direktiva o SPUO – usvojena je 21. lipnja 2001. i trebala je biti prenesena u zakonodavstvo država članica Europske unije do 21. srpnja 2004.

Direktiva o SPUO je okvirni propis koji za zemlje članice EZ određuje najmanji zajednički proceduralni okvir za primjenu postupka strateške procjene za pojedine službene planove i programe (PP-ove).

Svrha Direktive o SPUO je osigurati da su mogući značajni utjecaji na okoliš pojedinih planova i programa utvrđeni i ocijenjeni tijekom pripreme plana ili programa i prije njihovog usvajanja.

5.2. Područje djelovanja Direktive o SPUO

Sukladno Direktivi, procjena utjecaja na okoliš se treba provoditi za sve planove i programe koji će uslijed svojih osobina ili osobina područja na koja se odnosi vjerojatno imati značajan utjecaj na okoliš.

Prema Direktivi procjena utjecaja na okoliš provodi se obavezno za sve nacionalne, regionalne i lokalne planove i programe:

- (a) koji su pripremljeni za poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo, energetiku, industriju, promet, gospodarenje otpadom, gospodarenje vodama, telekomunikacije, turizam, prostorno planiranje ili uporabu zemljišta i koji utvrđuju okvir za razvoj budućih zahvata nabrojanih u Prilozima I i II Direktive 85/337/EEZ (PUO Direktiva), ili
- (b) kojima je, s obzirom na moguće djelovanje na lokacije, određeno da im je potrebna procjena sukladno članku 6. ili 7. Direktive 91/43/EEZ (Direktiva o staništima).

Gore navedeni planovi i programi, koji određuju korištenje manjih površina na lokalnoj razini ili njihove manje promjene,

zahtijevaju procjenu utjecaja na okoliš samo u slučaju kada država članica utvrdi da će vjerojatno imati značajan utjecaj na okoliš.

Države članice utvrđuju mogu li i drugi planovi i programi, osim gore navedenih, kojima se definira okvir za razvoj budućih zahvata imati značajne utjecaje na okoliš, te stoga budu predmet strateške procjene. Utvrđivanje hoće li planovi i programi vjerojatno imati značajan utjecaj na okoliš obavlja se ili ispitivanjem pojedinačnih slučajeva ili unaprijed određivanjem vrsta planova i programa za koje će se obavezno provoditi postupak strateške procjene. Moguća je i kombinacija oba pristupa. Kod određivanja potrebe za provedbu strateške procjene, države članice trebaju u svim slučajevima primijeniti odgovarajuće kriterije utvrđene u Prilogu II Direktive o SPUO, kako bi osigurale da su planovi i programi koji će vjerojatno imati značajan utjecaj na okoliš obuhvaćeni ovom Direktivom.

Prilikom donošenja odluke o potrebi provedbe strateške procjene za pojedini plan ili programa potrebno je ishoditi mišljenje tijela nadležnih za zaštitu okoliša. Države članice trebaju osigurati da se javnost upozna o donesenoj odluci o potrebi provedbe postupka strateške procjene, uključujući i razloge zbog kojih procjena utjecaja na okoliš nije potrebna, ako je donesena takva odluka.

Sljedeći planovi i programi ne podliježu Direktivi o SPUO:

- planski dokumenti koji služe isključivo za potrebe nacionalne obrane i/ili civilne zaštite, odnosno koji se primjenjuju u nuždi, te financijske i proračunske dokumente.

5.3. Razina detalja u strateškoj procjeni

Kada je utvrđeno da je strateška procjena potrebna, bilo kao rezultat uvjeta za obvezno provođenje strateške procjene ili nakon postupka ocjene o potrebi strateške procjene (screeninga), određuje se sadržaj strateške studije i razina detaljnosti. Strateška procjena ne treba biti provedena s više detalja ili s korištenjem više sredstava nego je to potrebno

za postizanje njegove svrhe. Direktiva o SPUO zahtijeva razmatranje značajnih utjecaja na okoliš plana ili programa te prihvatljivih varijantnih rješenja koje uzimaju u obzir ciljeve i geografsko područje pojedinog plana ili programa. Poželjno je pružiti komentare dovoljne za opravdanje donesenih zaključaka u odnosu na podatke o postojećem stanju gdje god je to moguće.

Direktiva navodi slijedeće čimbenike koje treba uzeti u obzir pri odlučivanju o tome koje informacije uključiti u stratešku studiju:

- informacije koje se mogu zahtijevati s razlogom, uzimajući u obzir postojeće znanje i metode procjene;
- sadržaj i razinu detalja u planu ili programu;
- ciljeve i geografsko područje plana ili programa;
- stupanj dostignut u procesu donošenja odluka i
- mjeru u kojoj bi bilo primjerenije procijeniti određeno pitanje drugdje u procesu donošenja odluka.

5.4. Obaveza provođenja konzultacija

Direktiva o SPUO zahtijeva provođenje konzultacija:

- tijela koja su, zbog svojih nadležnosti u zaštiti okoliša, vjerojatno zainteresirana za utjecaje provedbe planova i programa (tijela nadležna za zaštitu okoliša) trebaju dati svoje mišljenje o sadržaju i razini detalja podataka koji će biti uključeni u stratešku studiju. Ova tijela označena su kao konzultativna tijela (Consultation Bodies);
- javnost treba dati mišljenje o nacrtu plana ili programa i strateškoj studiji te im je potrebno osigurati pravovremenu i učinkovitu priliku u odgovarajućim vremenskim okvirima da izraze svoja mišljenja;
- druge granične države trebaju biti konzultirane ako je moguće da će plan ili program imati značajne utjecaje na okoliš na njihovim teritorijima;
- konzultativna tijela također trebaju pružiti mišljenje o zaključcima postupka ocjene o potrebi provedbe postupka strateške procjene.

5.5. Tijela nadležna za zaštitu okoliša

Tijela nadležna za pojedine sastavnice i opterećenja na okoliš imaju sljedeće uloge u postupku strateške procjene:

- nadležno tijelo traži njihovo mišljenje kada odlučuje da li će pojedini planovi/programi zahtijevati stratešku procjenu;
- nadležno tijelo traži njihovo mišljenje kada odlučuje o sadržaju i razini detalja podataka koji će biti uključeni u stratešku studiju;
- treba im biti pružena pravodobna i učinkovita prilika da komentiraju nacrt plana/programa i stratešku studiju;
- također im treba biti omogućeno pružanje mišljenja u slučajevima prekograničnih konzultacija s drugim državama;
- njihove primjedbe na nacrt plana/programa i povezane strateške studije trebaju biti uzeti u obzir prije nego što je plan/program usvojen i
- trebaju biti obaviješteni o donošenju plana/programa, a informacije koje su im dostupne trebaju sadržavati izjavu o tome kako su kod donošenja plana ili programa uzeta u obzir mišljenja na nacrt plana/programa i povezane strateške studije.

5.6. Konzultiranje javnosti

Direktiva o SPUO definira „javnost“ kao „jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba i, sukladno s nacionalnim zakonodavstvom ili postupcima, njihova udruženja, organizacije ili skupine“, dok zainteresirana javnost uključuje, ali nije ograničena na „javnost na koju utječe, ili je moguće da će utjecati ili koja ima interes, za plan ili program, uključujući nevladine udruge.“

Nadležno tijelo je ono koje utvrđuje javnost koja treba biti konzultirana o pojedinom planu ili programu te pripadajućoj strateškoj studiji. Nadležno tijelo također je dužno voditi računa o svim zakonskim obvezama ili smjernicama koje su relevantne za plan ili program za koje je ono nadležno.

6/ Hrvatsko zakonodavstvo

Prenošenje odredbi Direktive o SPUO provedeno je donošenjem

- Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07),
- Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08),
- Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08),
- Pravilnikom o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08)

6.1. Djelokrug strateške procjene

Općenito, svi planovi i programi s mogućim značajnim utjecajima na okoliš trebaju biti predmetom postupka strateške procjene. Za pojedine vrste planova i programa, koji su određeni Zakonom, strateška procjena je obvezna jer se za njih smatra da imaju potencijalno značajne utjecaje na okoliš, bilo zbog njihovih svojstava ili osjetljivosti područja na koje se odnose. Za njihove izmjene i/ili dopune nadležno tijelo treba utvrditi da li će vjerojatno imati značajne utjecaje na okoliš te će stoga biti potrebno provesti postupak strateške procjene.

6.2. Obvezna provedba strateške procjene

Prema Zakonu o zaštiti okoliša postupak strateške procjene obvezno se provodi za:

- p/p koji se donose na državnoj i županijskoj razini iz područja: poljoprivrede, šumarstva, rudarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, telekomunikacija, turizma, gospodarenja otpadom, gospodarenja vodama
- prostorni plan županije i Prostorni plan Grada Zagreba, isključujući njihove izmjene i/ili dopune.

6.3. Utvrđivanje potrebe provedbe strateške procjene (postupak ocjene o potrebi provedbe SPUO)

Postupak ocjene o potrebi provedbe strateške procjene (screening) provodi se za izmjene i dopune planova i programa za koje se obvezno provodi postupak strateške procjene (izmjene i dopune prostornog plana županije, plana gospodarenja otpadom, plana gospodarenja vodama...). Gdje nadležno tijelo utvrdi da izmjene i/ili dopune plana ili programa mogu imati značajan utjecaj na okoliš, ono će provesti ili će osigurati provođenje strateške procjene za te izmjene plana ili programa.

Kada tijelo nadležno za provođenje postupka na državnoj razini donosi odluku o tome da li je za izmjenu i/ili dopunu plana ili programa potrebna strateška procjena, ono će o tome ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za pitanja zaštite okoliša.

Nadležno tijelo osigurava da zaključci doneseni temeljem postupka ocjene o potrebi strateške procjene, uključujući i razloge zašto strateška procjena nije potrebna, budu dostupni javnosti.

6.4. Nadležna tijela

Nadležno tijelo za stratešku procjenu je, u pravilu, ono tijelo koje je odgovorno za pripremu plana ili programa za koji je potrebna strateška procjena. Međutim, Zakon o zaštiti okoliša propisuje sljedeće:

- (1) stratešku procjenu za plan i program na državnoj razini provodi ministarstvo nadležno za pitanja zaštite okoliša, odnosno ministarstvo nadležno za područje za koje se plan ili program donosi.
- (2) stratešku procjenu za plan i program na područnoj (regionalnoj) razini provodi nadležno upravno tijelo u županiji odnosno u Gradu Zagrebu za zaštitu okoliša, u suradnji s nadležnim upravnim odjelom u županiji

odnosno Gradu Zagrebu, ovisno o području za koji se plan ili program donosi.

Dakle, dok je na državnoj razini nadležno ministarstvo za područje za koje se p/p donosi, na županijskoj razini nadležno je upravno tijelo nadležno za zaštitu okoliša u suradnji s upravnim odjelom ovisno o području za koji p/p donosi. Nadležnost je ista u slučaju postupaka ocjene o potrebi provedbe strateške procjene

6.5. Izuzeće od strateške procjene

Strateška procjena utjecaja na okoliš ne provodi se za:

- (a) planove i programe koji služe isključivo za potrebe nacionalne obrane i/ili civilne zaštite, odnosno koji se primjenjuju u nuždi, te vanjske planove zaštite i spašavanja;
- (b) financijske i proračunske planove i programe.

6.6. Objašnjenje pojmova plan i program

U svrhu tumačenja obveze, dalje u tekstu je navedeno objašnjenje pojmova „plan i program“ i „značajan utjecaj na okoliš“.

Obaveza provedbe SPUO se odnosi na planove i programe koji su ili:

- predmetom pripreme ili usvajanja od nadležnog tijela na državnoj ili regionalnoj razini ili
- pripremljene od izvršnog tijela za donošenje kroz zakonodavnu proceduru Sabora ili Vlade.

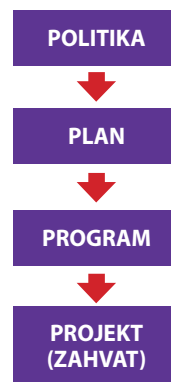
Planovi i programi nisu daljnje određeni hrvatskim zakonodavstvom o strateškoj procjeni (niti Direktiva o SPUO ne sadrži definicije ovih pojmova). Riječi nisu istoznačne, ali mogu imati veliki broj značenja koja se u nekim trenucima preklapaju.

U utvrđivanju da li je neki dokument plan ili program, nužno je odlučiti da li ima glavne značajke takvog plana ili programa. Sam naziv („plan“, „program“, „strategija“, itd.) nije

dovoljno pouzdan vodič: dokumenti koji imaju sve značajke plana ili programa mogu se naći pod više naziva.

Donošenje odluka može se promatrati kao hijerarhija. Na vrhu te hijerarhije su politike koje daju općeniti smjer koji vlada/nadležna tijela slijede ili će slijediti u svrhu podrške dugoročnim ciljevima. Ove su politike razrađene i provedene kroz planove (strategija, često s usklađenim prioritetima, varijantama i mjerama) ili programe djelovanja s određenim rokovima i ciljevima.

Pojmovi „plan“ ili „program“ trebaju se shvatiti kao pojmovi koji uključuju bilo koju izjavu koja je više od želje te navodi namjeravani smjer djelovanja. Oni se konačno oblikuju u učinke po pojedinim zahvatima na terenu. Najuobičajeniji slijed 4P-ova, u odnosu na razine odlučivanja, je sljedeći:

Da bismo ilustrirali primjer iz sektora prometa, slijed bi se sastojao od:

politika prometa ➔ dugoročni cestovni plan ➔ 5-godišnji program izgradnje ➔ specifični projekt izgradnje cesta

6.7. Značajan utjecaj na okoliš

Kao što je već ranije navedeno, postupak strateške procjene se treba provesti u slučaju da izmjene i/ili dopune plana ili programa mogu imati značajne utjecaje na okoliš. Procjenu da li izmjene i/ili dopune plana ili programa za koje je

obvezna procjena utjecaja na okoliš mogu imati značajne utjecaje na okoliš treba donijeti primjenom odgovarajućih kriterija koji se odnose na značajke plana ili programa, te osobina mogućih utjecaja kao i područja koje će vjerojatno biti zahvaćena. Kriteriji su navedeni u Prilogu II Uredbe o SPUO (str. 30.)

6.8. Postupak strateške procjene i uključeni sudionici

Sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i provedbenim propisima, nadležno tijelo provodi ili osigurava provedbu postupka strateške procjene za planove i programe koji mogu imati značajne utjecaje na okoliš. Postupak strateške procjene mora biti proveden tijekom pripreme plana ili programa prije njihovog stavljanja u proceduru donošenja.

Postupak strateške procjene se sastoji od četiri glavne faze koje slijedi praćenje utjecaja provedbe plana ili programa na okoliš :

1. postupak ocjene o potrebi provedbe postupka strateške procjene;
2. postupak određivanja sadržaja strateške studije;
3. prepoznavanje, procjena, ocjenjivanje i sprječavanje mogućih utjecaja i izrada strateške studije;
4. konzultacije i revizija plana ili programa i
5. praćenje utjecaja provedbe plana ili programa na okoliš.

Faza 1. Postupak ocjene o potrebi provedbe postupka strateške procjene (Screening)

Nadležno tijelo treba utvrditi da li plan ili program zahtijeva provedbu strateške procjene. Na državnoj razini tijelo nadležno za provedbu postupka strateške procjene treba zatražiti i ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za pitanja zaštite okoliša potrebi provedbe postupka strateške procjene.

Odluka nadležnog tijela o potrebi postupka uz potrebno obrazloženje treba biti dostupna javnosti u izvješću o ocjeni potrebe provedbe postupka strateške procjene (Screening Report).

Faza 2. Postupak određivanja sadržaja strateške studije (Scoping)

Svrha postupka određivanja sadržaja strateške studije je: steći razumijevanje o:

- okolišnim pitanjima na koje može biti utjecaja;
- ključnim elementima predloženima u planu ili programu.
- uspostaviti okvir za prepoznavanje, procjenu i ocjenu utjecaja ključnih elemenata na ova okolišna pitanja; i
- odrediti područje i vremensko razdoblje koje treba biti analizirano.

Postupak određivanja sadržaja strateške studije osigurat će da nadležno tijelo i izrađivači strateške studije ostanu usredotočeni na važna pitanja i ne troše vrijeme i sredstva na nepotrebne zadatke.

Postupak određivanja sadržaja strateške studije provodi nadležno tijelo koje i priprema Izvješće o sadržaju strateške studije (Scoping Report).

Postupak određivanja sadržaja strateške studije:

- mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima
- mišljenja tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave i drugih tijela – ovisno o obuhvatu i značajkama p/p
- informiranje i sudjelovanje javnosti
- provođenje rasprave – usuglašavanje mišljenja
- prostorni plan – rasprava u okviru postupka prethodne rasprave
- konačno utvrđen sadržaj studije
- odluka o sadržaju strateške studije

Faza 3. Prepoznavanje, procjena, ocjena i sprječavanje mogućih utjecaja i priprema strateške studije

Procjena utjecaja na okoliš može biti provedena od strane tehničkog osoblja nadležnog tijela ili od radnog tima stručnjaka angažiranih od strane nadležnog tijela. Procjena se treba provesti u skladu s izvješćem o sadržaju strateške studije.

Strateška studija, koja treba biti pripremljena na kraju ove faze, prepoznaje, procjenjuje, i ocjenjuje moguće značajne

utjecaje provedbe plana ili programa na okoliš uključivo prihvatljiva varijantna rješenja. Strateška studija također predlaže mjere zaštite okoliša u svrhu sprječavanja i ublažavanja mogućih negativnih utjecaja te program praćenja utjecaja provedbe P/P na okoliš.

U Prilogu I. Uredbe o SPUO (str. 29) naveden je obavezni sadržaj strateške studije:

- sadržaj i glavni ciljevi p/p, odnos s drugim odgovarajućim p/p
- podaci o postojećem stanju okoliša
- okolišne značajke područja na koja provedba p/p može značajno utjecati
- ciljevi zaštite okoliša
- značajni utjecaji
- mjere zaštite okoliša
- varijantna rješenja
- program praćenja

Faza 4. Konzultacije i revizija plana ili programa

Nadležno tijelo, ako ono nije ministarstvo nadležno za pitanje zaštite okoliša, treba nacrt plana ili programa i stratešku studiju učiniti dostupnima u svrhu konzultacija s ministarstvom nadležnim za pitanje zaštite okoliša i drugim tijelima koja su nadležna za specifična pitanja zaštite okoliša te javnosti. Nadležno tijelo dužno je javnosti osigurati pravovremenu i učinkovitu priliku da izrazi svoje mišljenje o nacrtu plana ili programa i strateškoj studiji.

Kada plan ili program ima moguće značajne utjecaje na okoliš graničnih država, trebaju se provesti prekogranične konzultacije. Čelnik tijela nadležnog za provedbu strateške procjene imenuje Savjetodavno stručno povjerenstvo. Povjerenstvo ima zadatak analizirati nacrt plana i programa i ocijeniti stratešku studiju. Članovi Povjerenstva za ocjenu biraju se s popisa nacionalnih stručnjaka kojeg uspostavlja ministar nadležan za pitanja zaštite okoliša (znanstveni i stručni djelatnici, predstavnici područne (regionalne) samouprave, lokalne samouprave, predstavnici tijela državne uprave i predstavnici pravnih osoba s javnim ovlastima prema Pravilniku o povjerenstvu za stratešku procjenu, NN 70/2008 <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/339948.html>)

Povjerenstvo ocjenjuje cjelovitost i stručnu utemeljenost strateške studije u odnosu na nacrt prijedloga p/p.

Mišljenje povjerenstva:

- obrazloženje najprihvatljivije varijante p/p
- prikaz utjecaja najprihvatljivije varijante p/p
- prijedlog mjera zaštite okoliša
- prijedlog programa praćenja

Prije upućivanja prijedloga plana ili programa u proceduru donošenja, nadležno je tijelo je dužno ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za pitanja zaštite okoliša o strateškoj studiji. Nadležno tijelo je pri izradi konačnog prijedloga plana ili programa i njihove dostave na usvajanje dužno uzeti u obzir mišljenje ministarstva nadležnog za pitanje zaštite okoliša i Povjerenstva za ocjenu o planu ili programu, kao i stratešku studiju te sve druge primjedbe zaprimljene tijekom faze konzultacija (pogotovo konzultacija s javnošću te prekograničnih konzultacija gdje je to bilo potrebno).

Izješće o provedenoj strateškoj procjeni sadrži:

- prikaz načina na koji su pitanja zaštite okoliša integrirana u p/p
- prikaz načina na koji su rezultati strateške studije, mišljenja tijela i javnosti razmotreni pri donošenju odluke o usvajanju p/p
- obrazloženje najprihvatljivije varijante p/p
- mjere zaštite okoliša
- način praćenja primjene mjera
- program praćenja

Faza 5. Praćenje (monitoring) provedbe plana ili programa

Praćenje omogućuje testiranje stvarnih značajnih utjecaja na okoliš koji su rezultat provedbe plana ili programa naspram onih predviđenih. Dakle, korisno je osigurati da svi problemi koji nastanu tijekom provedbe, bili oni predviđeni ili ne, mogu biti identificirani, a to će omogućiti i da buduća predviđanja budu točnija.

Slijedom konačne odluke o planu ili programu i njegovoj provedbi, nadležno tijelo treba osigurati provedbu progra-

ma praćenja u svrhu utvrđivanja nepredviđenih negativnih utjecaja na okoliš u ranoj fazi primjene plana ili programa. To bi trebalo omogućiti nadležnim tijelima da u slučaju potrebe poduzmu odgovarajuće mjere sanacije.

Gdje god postoji veliki stupanj fleksibilnosti u odnosu na vrste zahvata koje mogu proizaći kao rezultat primjene plana ili programa, ta bi se nesigurnost trebala odraziti u oblikovanju programa praćenja.

Prije izrade Programa praćenja treba procijeniti da li su programi praćenja koji se već primjenjuju u Hrvatskoj dostatni za praćenje mogućih utjecaja provedbe predmetnog plana ili programa. Ako je to slučaj, treba izbjeći umnožavanje programa praćenja. Ako to nije slučaj, treba izraditi novi program praćenja.

Program praćenja treba jasno odrediti sljedeće:

- uloge u svrhu koordinacije sustava praćenja;
- metode i indikatore praćenja;
- postupak za redovno prilagođavanje politike;
- vanjsku komunikaciju i jačanje kapaciteta.

Praćenje može biti ključno u prikupljanju informacija o postojećem stanju okoliša za buduće planove i programe te za pripremu informacija koje će biti potrebne za PUO na razini zahvata.

Praćenje i ocjena napredovanja prema ciljevima i ciljanim rezultatima može sačinjavati presudan dio mehanizma pružanja povratne informacije. Povratna informacija iz procesa praćenja može se iskoristiti za točno određivanje specifičnih pitanja izvedbe i značajnih utjecaja te u konačnici dovesti do bolje informiranog donošenja odluka.

Program praćenja stanja okoliša u odnosu na provedbu p/p:

1. opis ciljeva plana ili programa
2. pokazatelje za praćenje stanja okoliša
3. način provjere provedbe mjera zaštite okoliša
4. postupanje u slučaju neočekivanih nepovoljnih utjecaja
5. druge podatke ovisno o obuhvatu i značajkama plana ili programa
6. sredstva potrebna za provedbu praćenja stanja okoliša.

7/ Kriteriji za određivanje značaja utjecaja na okoliš

7.1. Općenito

Kao što je ranije navedeno, nadležno tijelo treba primijeniti kriterije za određivanje značaja utjecaja na okoliš da bi utvrdilo da li ili ne plan ili program može imati značajan utjecaj na okoliš. Važno je da kriterije za određivanje značaja utjecaja na okoliš ne primjenjuje samo jedna osoba koja bi mogla ne razumjeti u potpunosti potencijalne međusobne utjecaje između plana ili programa i niza okolišnih čimbenika.

Da bi se mogli primijeniti odgovarajući kriteriji, prvo treba razmotriti cijeli skup ovih kriterija kako bi se temeljem stručne prosudbe odabrali i primijenili kriteriji koji odgovaraju predmetnom planu ili programu. U slučaju kada postoji sumnja da li provesti postupak strateške procjene ili ne, preporuča se da se provede postupak strateške procjene.

7.2. Kriteriji

Kriteriji za određivanje značaja utjecaja na okoliš mogu se podijeliti na tri kategorije:

- značajke plana ili programa;
- vjerojatni utjecaji na okoliš;
- područje koje će vjerojatno biti zahvaćeno.

Kriteriji nisu navedeni po važnosti. Važnost za svaki kriterij se mijenja od slučaja do slučaja. Općenito, može se prihvatiti da što je veći stupanj ispunjavanja kriterija, to je vjerojatnije da će utjecaji na okoliš biti značajni. U nekim je slučajevima moguće da su utjecaji vezani uz jedan kriterij od dovoljne važnosti da zahtijevaju potrebu za provođenjem postupka strateške procjene. U takvim slučajevima, postupak ocjene može biti skraćen sukladno tome, ali obično je potrebno detaljnije razmatranje.

Prikazani kriteriji nisu konačni, moguće ih je nadopuniti te koristiti.

7.3. Značajke plana ili programa

Kod primjene kriterija u odnosu na značajke plana ili programa pitanja mogu biti prilagođena tako da odgovaraju kontekstu plana i programa i karakteru određenog upravnog postupka, a utemeljena su na kriterijima za određivanje značaja utjecaja na okoliš.

Odgovori na ova pitanja mogu zahtijevati kratku, ciljanu raspravu s drugim osobama koji posjeduju znanje o gore navedenim tematskim područjima npr. otpadu, prometu i ekologiji.

7.4. Određivanje relevantnih ciljeva zaštite okoliša

Nadležno tijelo dužno je odrediti koji su ciljevi zaštite okoliša na međunarodnoj, nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini od važnosti za plan i program koji se ocjenjuje. Indikativna lista ciljeva zaštite okoliša navedena je u popisu koji slijedi.

Slijedom toga je potrebno ocijeniti kako su ti ciljevi uzeti u obzir u pripremi plana ili programa. Određivanje ovih ciljeva pružit će osnovu za procjenu značaja utjecaja u Fazi 3.

Indikativna lista ciljeva zaštite okoliša

Biološka raznolikost, fauna i flora:

- očuvati raznolikost staništa i zaštićenih vrsta
- zaštititi morski okoliš te promicati strategije integriranog upravljanja obalnim područjima

---

Stanovništvo:

- unaprijediti kvalitetu življenja ljudi utemeljenu na visokokvalitetnim rezidencijalnim, radnim i rekreacijskim okruženjima te na održivim obrascima prijevoza

---

Ljudsko zdravlje:

- minimalizirati buku, vibracije ili emisije generirane prometom, industrijskim procesima ili ekstraktivnom industrijom

---

Tlo (uključujući minerale):

- održati kvalitetu tla
- smanjiti potrošnju neobnovljivih ležišta pijeska, šljunka i kamena
- smanjiti količinu otpada za zbrinjavanje

Voda:

- zaštititi i unaprijediti stanje vodnih ekosustava te, u odnosu na njihove potrebe za vodom, kopnenih ekosustava i močvarnih područja koji direktno ovise o vodnim ekosustavima
- promicati održivo gospodarenje vodama utemeljeno na dugoročnoj zaštiti dostupnih vodnih izvora

---

Zrak/klima:

- smanjiti sve oblike onečišćenja zraka
- smanjiti emisije stakleničkih plinova u svrhu smanjenja i izbjegavanja globalnih klimatskih promjena izazvanih ljudskim djelovanjem
- smanjiti nepotrebnu potrošnju energije te povećati korištenje obnovljivih izvora energije
- procijeniti, planirati/programirati, i upravljati prilagodbom na, utjecaje klimatskih promjena

---

Materijalna dobra:

- povećati korištenje postojećeg izgrađenog okoliša
- izbjeći rizike od poplava u izboru razvojnih lokacija

Kulturna baština:

- promicati zaštitu i očuvanje kulturne, uključujući i arhitektonsku i arheološku, baštine

---

Krajobrazi:

- očuvati i unaprijediti vrijedne prirodne i povijesne krajobrase i posebnosti unutar njih
-

8/ Uključivanje javnosti u postupak strateške procjene

Uključivanje javnosti je osnovno načelo SPUO. Uključivanje mišljenja zahvaćene ili zainteresirane javnosti osigurava nepristran i pravičan proces donošenja odluka te vodi do bolje informiranih izbora i boljih okolišnih rezultata.

Uključivanje javnosti je vrijedan izvor informacija o:

- ključnim utjecajima;
- potencijalnim mjerama zaštite okoliša;
- utvrđivanju i odabiru varijantnih rješenja.

Uključivanje javnosti također osigurava da je proces SPUO otvoren, transparentan i jasan.

8.1. Svrha i ciljevi uključivanja javnosti:

- obavijestiti dionike o prijedlogu i njegovim vjerojatnim utjecajima;
- dobiti njihova mišljenja i primjedbe;
- uzeti u obzir informacije i mišljenja javnosti u SPUO i donošenju odluke;
- zadobiti prihvaćanje i podršku javnosti;
- poboljšati plan i program;
- zadobiti lokalno i tradicionalno znanje koje može biti korisno pri donošenju odluka;
- pomoći pri razmatranju varijantnih rješenja, mjera zaštite okoliša i kompromisa;
- osigurati da se ne previde važni utjecaji i povećaju koristi;
- unaprijediti transparentnost i odgovornost u donošenju odluka;
- smanjiti konflikte.

8.2. Osnovne vrste uključivanja javnosti, po redu razine intenziteta i interakcije:

- 1. Informacija i obavijest:** jednosmjerni tok informacija od predlagatelja prema javnosti. Informacija i obavijest su preduvjeti smislenog uključivanja javnosti. Za SPUO, objava informacija nije sama po sebi dovoljna za uključivanje javnosti;
- 2. Konzultacije:** razmjena informacija, s pružanjem mogućnosti javnosti da izrazi svoja mišljenja o prijedlogu; provedene tako da oslikaju mišljenja dionika o prijedlogu i njegovim utjecajima;
- 3. Sudjelovanje:** interakcija s javnošću = interaktivni proces uključivanja javnosti u razmatranje pitanja, postizanju slaganja ili neslaganja o prijedlogu i njegovim utjecajima te pokušaj postizanja zajedničkih pozicija;
- 4. Pregovaranje:** rasprava licem u lice između predlagatelja i ključnih dionika u svrhu postizanja konsenzusa.

Načelno, ovi pristupi uključivanja javnosti u SPUO su različiti i relativno odvojeni. Međutim, oni mogu biti korišteni u kombinaciji; na primjer, konzultacije i sudjelovanje mogu biti odgovarajuće u različitim fazama istog procesa SPUO.

8.3. Ključna načela uključivanja javnosti:

Proces treba biti:

- sveobuhvatan: obuhvaćati sve dionike
- otvoren i transparentan: koraci i aktivnosti su shvaćeni
- relevantan: usredotočen na pitanja od važnosti
- pravičan: proveden nepristrano i bez predrasuda prema bilo kojem dioniku
- osjetljiv: na zahtjeve i mišljenja dionika
- vjerodostojan: izgraditi povjerenje

U idealnom slučaju, uključivanje javnosti treba početi u pripremnoj fazi razvoja plana ili programa i nastaviti se kroz SPUO.

Postoji 5 glavnih koraka u kojima se uključivanje javnosti može ili mora dogoditi u SPUO:

- 1. Postupak prethodne ocjene:** nadležno tijelo može se konzultirati s ljudima koji mogu biti zahvaćeni u svrhu za dobivanja boljeg razumijevanja prirode i značaja vjerojatnih utjecaja. Ta informacija može pomoći odlučivanju o tome da li je SPUO potrebna i na kojoj razini;
- 2. Postupak određivanja sadržaja:** uključivanje javnosti obično se poduzima u fazi određivanja sadržaja studije da bi se osiguralo utvrđivanje svih značajnih pitanja, prikupljanje lokalnih informacija o području plana ili programa te razmatranju alternativnih načina postizanja ciljeva plana ili programa;
- 3. Analiza i ublažavanje utjecaja:** utvrđivanje značajnih utjecaja i mjera zaštite okoliša;
- 4. Analiza kvalitete SPUO:** mišljenja/odgovori na stratešku studiju;
- 5. Provedba i praćenje:** utjecaji na okoliš planova i programa moraju biti praćeni uz poduzimanje korektivnih akcija gdje je potrebno.

8.4. Planiranje uključivanja javnosti i sustavni pristup

Planiranje uključivanja javnosti treba početi prije drugih poslova SPUO. Plan uključivanja javnosti treba sadržavati vrijeme, tehnike i sredstva.

Uključivanje javnosti može biti vremenski zahtjevna i skupa vježba. To pitanje se najbolje rješava dobrim planiranjem.

Sustavni pristup planiranju uključivanja javnosti obično uključuje bavljenje sljedećim ključnim pitanjima;

- Tko treba biti uključen? Utvrđivanje zainteresirane i zahvaćene javnosti, zamjećivanje bilo kojih većih ograničenja njihovom sudjelovanju.
- Koja vrsta i opseg uključivanja javnosti je odgovarajući?
- Kako javnost treba biti uključena? Definiranje tehnika koje su prikladne.
- Kada i gdje se treba pružiti mogućnosti za uključivanje javnosti – uspostava plana i rasporeda u odnosu na SPUO i broj, vrstu i raspodjelu dionika.
- Kako će rezultati uključivanja javnosti biti iskorišteni u SPUO i donošenje odluka? Opis mehanizama za analizu i

uzimanje u obzir mišljenja javnosti i pružanje povratne informacije dionicima.

- Koja su sredstva potrebna ili dostupna za provedbu programa uključivanja javnosti? Odnos gore navedenih pitanja i potreba za proračunom, vremenom i osobljem.

8.5. Odabir tehnika uključivanja javnosti

Pri odabiru tehnika uključivanja javnosti, treba razmotriti sljedeće točke:

- stupanj potrebne interakcije među sudionicima;
- mjera u kojoj sudionici mogu utjecati na odluke;
- faze SPUO u kojima će se dogoditi uključivanje javnosti;
- vrijeme dostupno za uključivanje javnosti;
- vjerojatni broj sudionika i njihovih interesa;
- složenost i spornost pitanja koja se razmatraju

8.6. Načela za uspješnu primjenu tehnika uključivanja javnosti

- pružanje pravih informacija u obliku koji je lako razumljiv nestručnjacima;
- pružiti dovoljno vremena dionicima za analizu i odgovor;
- pružiti odgovarajuće prilike/sredstva za uključivanje dionika;
- odgovarati na navedene probleme i primjedbe;
- davanje povratnih informacija o mišljenjima javnosti
- izabrati mjesta i vrijeme događaja koja će odgovarati dionicima.

8.7. Sredstva i tehnike za uključivanje javnosti

Razina 1: Pružanje informacija

- letci/brošure
- izvještaji o napretku SPUO
- izložbe/izlaganja bez osoblja, postavljene u javnim prostorima u svrhu prenošenja informacija
- novinski članci
- posjete lokaciji od strane dionika

Razina 2: Povratne informacije

- izložbe/izlaganja s osobljem, postavljene u javnim prostorima: osoblje može odgovarati na pitanja i zaprimati mišljenja
- telefonska info-linija: dionici mogu tražiti informacije ili izražavati svoje stavove putem telefona
- internet, za pružanje informacija i poticanje davanja povratnih informacija
- javni sastanci, za razmjenu informacija i stavova
- anketa, intervjui i upitnici: koriste se za dobivanje informacija i mišljenja

Razina 3: Uključenost i konzultacije

- radionice: koriste se za pružanje podložnih informacija, detaljnu raspravu o pitanjima i rješavanju problema
- otvorena vrata: dostupno mjesto, npr. na lokaciji ili mjestu djelovanja za posjete i obavijesti o prijedlogu te pružanje povratnih informacija

Razina 4: Proširena uključenost

- savjetodavne / koordinacijske grupe u zajednici: ljudi koji predstavljaju određeni interes ili stručna područja.

8.8. Prikaz prava i obaveza informiranja i sudjelovanja javnosti prema Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša

Informiranje i sudjelovanje javnosti se razlikuju. Kao što je na prethodnim stranicama navedeno, jednosmjerni tok informacija od predlagatelja prema javnosti nazivamo informiranjem ili obavješćivanjem. Informacija i obavijest su preduvjeti smislenog uključivanja javnosti. No, objava informacija nije

sama po sebi dovoljna za uključivanje odnosno sudjelovanje javnosti. Interaktivni proces uključivanja javnosti u razmatranje pitanja, razmjena informacija s pružanjem mogućnosti javnosti da izrazi svoja mišljenja o prijedlogu, te pokušaj postizanja zajedničkih pozicija nazivamo sudjelovanjem.

Informiranje i sudjelovanje javnosti provodi se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša. Člankom 5. Uredbe propisana je obaveza **INFORMIRANJA JAVNOSTI** u postupku strateške procjene:

(1) U postupku strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška procjena) javnost se informira o:

1. odluci o pokretanju postupka strateške procjene i izradi strateške studije,
2. odluci kojom se određuje sadržaj strateške studije,
3. odluci da se strateška studija i nacrt prijedloga plana, odnosno programa upućuje na javnu raspravu,
4. postupku u svezi mogućeg prekograničnog utjecaja plana i programa te o postupku sudjelovanja vezano za stratešku procjenu u drugoj državi,
5. izvješću nadležnog tijela o provedenoj strateškoj procjeni i donesenom planu odnosno programu.

(2) U postupku ocjene o potrebi strateške procjene javnost se informira o odluci donesenoj u tom postupku.

Nadležno tijelo informacije objavljuje na internetskoj stranici i/ili javnim oglašavanjem u tisku, javnim oglašavanjem u službenom glasilu jedinice lokalne odnosno regionalne samouprave, oglašavanjem na oglasnoj ploči, oglašavanjem u sredstvima javnog informiranja, izdavanjem pisanih materijala.

Informacije se objavljuju u trajanju od 30 dana. Rok počinje teći od datuma označenog na naslovnici internetske stranice na kojoj se objavljuje informacija. Informacije koje se osim na internetskoj stranici objavljuju i na druge predviđene načine (tisak, radio i sl.) mogu biti objavljene u i kraćem razdoblju, odnosno jednokratno.

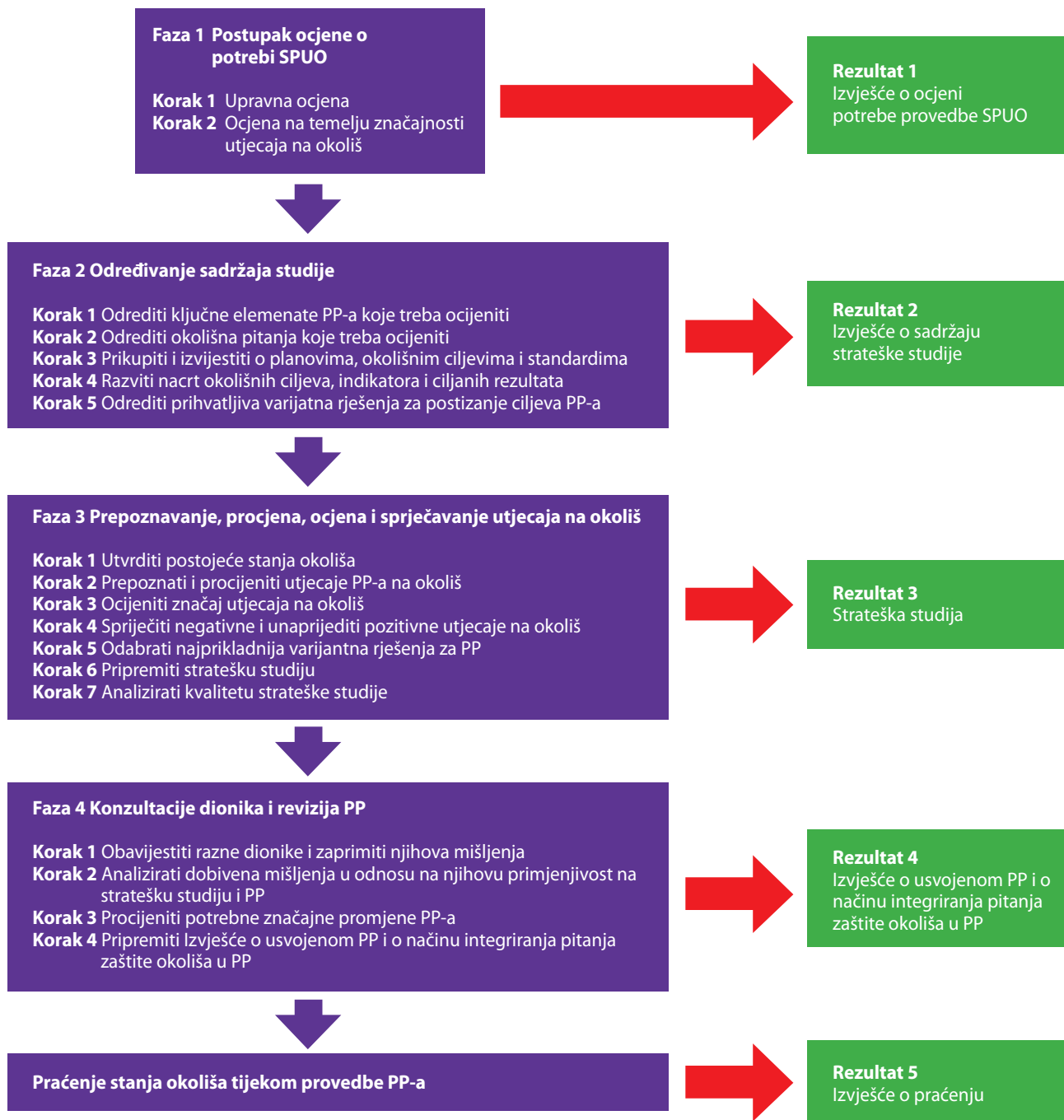
SUDJELOVANJE JAVNOSTI u postupku strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš opisano je u članku 12. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša:

(1) U postupku strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš javnost sudjeluje u:

1. postupku izrade strateške studije - određivanja sadržaja,
2. postupku javne rasprave o strateškoj studiji i nacrtu prijedloga plana, odnosno nacrtu prijedloga programa.

(2) U postupku iz stavka 1. točke 1. ovoga članka javnost sudjeluje pisanim mišljenjima i prijedlozima za određivanje sadržaja strateške studije, koje, u razdoblju određenom za informiranje prema odredbama članka 4., 5. i 6. ove Uredbe dostavlja nadležnom tijelu.

(3) U postupku iz stavka 1. točke 2. ovoga članka javnost sudjeluje sukladno odredbama Zakona i ove Uredbe kojima se određuje način provedbe javne rasprave, osim u slučaju postupka strateške procjene utjecaja prostornog plana na okoliš, kada javnost sudjeluje primjenom odredbi zakona kojim se uređuje prostorno uređenje.

Zelena Istra je 29. i 30. studenog 2008. u Puli organizirala seminar o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš za predstavnike udruga za zaštitu okoliša, tijela nadležnih za provedbu procedure i ovlaštenih izrađivača studija.

9/ UREDBA O STRATEŠKOJ PROCJENI UTJECAJA PLANA I PROGRAMA NA OKOLIŠ Narodne novine 64/2008

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovom Uredbom uređuje se način provedbe strateške procjene plana i programa koji ima značajan utjecaj na okoliš, a za koji je Zakonom određena obveza strateške procjene, uključujući i postupak izrade strateške studije, obvezni sadržaj mišljenja i drugih akata u tom postupku, rokovi u tom postupku; obvezni sadržaj izvješća o načinu na koji su u plan ili program integrirani uvjeti zaštite okoliša utvrđeni strateškom procjenom, način praćenja stanja okoliša glede značajnih utjecaja plana i programa prilikom njihove provedbe, te način provjere provedbe mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem plana ili programa.
- (2) Ovom Uredbom uređuje se i način provedbe postupka ocjene o potrebi strateške procjene izmjena i/ili dopuna plana, odnosno programa iz stavka 1. ovoga članka, te način pojedinačnih ispitivanja i kriteriji za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš izmjena i/ili dopuna plana ili programa.

Pojašnjenje pojmova

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ove Uredbe imaju sljedeće značenje:

1. Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz plan i program i obuhvaća sve potrebne podatke, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku. Strateškom studijom se određuju, opisuju i procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana ili programa uključujući varijantna rješenja koja uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat toga plana i programa;
2. Središnje tijelo je središnje tijelo državne uprave nadležno za područje za koje se plan i program donosi, isključujući ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša;

3. Nadležno tijelo je ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša i (drugo) središnje tijelo te nadležno upravno tijelo županije i Grada Zagreba;
4. JP(R)S je jedinica područne (regionalne) samouprave;
5. Povjerenstvo je savjetodavno stručno tijelo koje imenuje čelnik nadležnog tijela u postupku strateške procjene i koje ocjenjuje vjerojatno značajan utjecaj plana i programa na okoliš uključujući i varijantna rješenja;
6. Ovlaštenik je pravna osoba ovlaštena za stručne poslove zaštite okoliša koja pod uvjetima određenim Zakonom i provedbenim propisom toga Zakona obavlja poslove izrade strateške studije i zadaće određene ovom Uredbom;
7. Zakon je Zakon o zaštiti okoliša;
8. Izrađivač je pravna osoba odnosno tijelo, ovlašteni prema zakonu, koji faktično izrađuju plan odnosno program za koji se vodi postupak strateške procjene.

II. NAČIN PROVEDBE STRATEŠKE PROCJENE

Članak 3.

Strateška procjena je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana i programa. Ovaj postupak uključuje određivanje sadržaja strateške studije, izradu strateške studije i ocjenu cjelovitosti i stručne utemeljenosti strateške studije, osobito u vezi s varijantnim rješenjima plana i programa, postupak davanja mišljenja povjerenstva, postupak davanja mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima te mišljenja tijela jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i drugih tijela, rezultate prekograničnih konzultacija, ako su bile obvezne sukladno zakonu, informiranje i sudjelovanje javnosti, postupak davanja mišljenja ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša te postupak izvješćivanja nakon donošenja plana ili programa.

Odluka o provedbi postupka strateške procjene

Članak 4.

- (1) Strateška procjena se provodi tijekom izrade nacrtu prijedloga plana i programa prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak donošenja na način propisan Zakonom i ovom Uredbom.

- (2) Ministar, odnosno čelnik središnjeg tijela koje je nadležno za izradu plana i programa koji se donosi na državnoj razini, donosi odluku o započinjanju postupka strateške procjene plana i programa.
- (3) Župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba donosi odluku o započinjanju postupka strateške procjene plana i programa koji se donosi na područnoj (regionalnoj) razini, odnosno za područje Grada Zagreba.
- (4) Odlukom iz stavaka 2. i 3. ovoga članka određuje se načelni tijek postupka strateške procjene plana i programa sukladno ovoj Uredbi. Ova odluka osobito sadrži:
  - naziv tijela koje je nadležno za provođenje postupka strateške procjene plana i programa i naziv tijela koje je nadležno za izradu nacрта prijedloga plana i programa,
  - naziv plana, odnosno programa, razloge za donošenje, ciljeve i programska polazišta te obuhvat plana i programa,
  - mišljenje da je za plan, odnosno program u okviru strateške procjene potrebno provesti postupak glavne ocjene prema zakonu kojim se uređuje zaštita prirode,
  - naznaku redoslijeda radnji koje se imaju provesti u postupku strateške procjene.
- (3) Sadržaj strateške studije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obvezni je sadržaj studije kojega pobliže određuje nadležno tijelo u postupku sukladno odredbama Zakona i ove Uredbe.

Način određivanja sadržaja strateške studije

Članak 7.

- (1) U postupku određivanja sadržaja strateške studije, nadležno tijelo dužno je od tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima pribaviti mišljenje o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji, vezano na područje iz djelokruga toga tijela i/ili osoba.
- (2) Ukoliko nadležno tijelo ocijeni potrebnim, ovisno o obuhvatu i drugim značajkama plana i programa, u postupku određivanja sadržaja strateške studije za plan i program koji se donosi na državnoj razini pribavit će i mišljenja tijela jedinica lokalne samouprave i tijela JP(R)S na čijem području će se provoditi taj plan i program i na čija područja provedba plana i programa može utjecati, te mišljenja drugih tijela.
- (3) Odredbe stavka 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i u slučaju kada se radi o planu i programu koji se donosi na područnoj (regionalnoj) razini.
- (4) Zahtjev za davanje mišljenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sadrži odluku o izradi plana, odnosno programa, programska polazišta i ciljeve plana, odnosno programa.
- (5) Nadležno tijelo o postupku određivanja sadržaja strateške studije dužno je osigurati informiranje javnosti sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Načelni tijek postupka strateške procjene

Članak 5.

- (1) Nadležno tijelo dužno je početi postupak strateške procjene u roku od osam dana od dana donošenja odluke iz članka 4. ove Uredbe.
- (2) Strateška procjena se provodi na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom čiji sadržaj se određuje odlukom nadležnog tijela u skladu s ovom Uredbom.

Obvezni sadržaj strateške studije

Članak 6.

- (1) Strateška studija sadrži poglavlja sa sadržajem kako je određeno u Prilogu I. ove Uredbe.
- (2) Kada je mišljenjem tijela nadležnog za zaštitu prirode ocijenjeno da plan i program može imati značajan utjecaj na ekološku mrežu, sadržaj strateške studije uključuje i poglavlje koje utvrđuje utjecaje plana, odnosno programa na ekološku mrežu, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita prirode.

Mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima

Članak 8.

- (1) Mišljenja iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe obvezno sadrže zahtjeve prema posebnim propisima iz djelokruga tijela i/ili osoba određenih tim propisima u odnosu na zahtjeve plana, odnosno programa, te u odnosu na obvezni sadržaj strateške studije sukladno ovoj Uredbi.
- (2) Tijela i/ili osobe određene posebnim propisima, tijela

jedinica lokalne samouprave i tijela JP(R)S, te druga tijela, dužni su dostaviti mišljenje iz članka 7. stavaka 1. i 2. ove Uredbe u roku od 30 dana od primitka zahtjeva nadležnog tijela.

- (3) Nadležno tijelo dužno je u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije, u tijeku roka iz stavka 2. ovoga članka, koordinirati i provesti raspravu, a po potrebi i više rasprava s predstavnicima tijela i osoba iz članka 7. stavka 1. ove Uredbe. O ovoj raspravi nadležno tijelo vodi zapisnik.
- (4) Na raspravi iz stavka 3. ovoga članka, prema ocijenjenoj potrebi nadležnog tijela, sudjeluju i predstavnici tijela jedinica lokalne samouprave i tijela JP(R)S te predstavnici drugih tijela od kojih je mišljenje zatraženo i izrađivač.
- (5) Kad se provodi postupak utvrđivanja sadržaja strateške studije koja se odnosi na prostorni plan županije, odnosno Prostorni plan Grada Zagreba, rasprava iz stavka 3. ovoga članka održat će se u okviru postupka prethodne rasprave iz zakona kojim se uređuje prostorno uređenje.

Članak 9.

- (1) Nadležno tijelo će u suradnji s izrađivačem razmotriti mišljenja, primjedbe i prijedloge javnosti dostavljene u postupku informiranja iz članka 7. stavka 5. ove Uredbe.
- (2) Nadležno tijelo, nakon postupka iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje konačni sadržaj strateške studije i donosi odluku o sadržaju strateške studije.

Odluka o sadržaju strateške studije

Članak 10.

- (1) Odluka o sadržaju strateške studije sadrži osobito:
  - programska polazišta, obuhvat i ciljeve plana, odnosno programa
  - konačno utvrđeni sadržaj strateške studije
  - popis tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, koja su sudjelovala u postupku
  - podatke o izrađivaču.
- (2) Odluci iz stavka 1. ovoga članka, nadležno tijelo informira javnost sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Odabir ovlaštenika i obveze ovlaštenika u postupku strateške procjene

Članak 11.

- (1) Nadležno tijelo, u roku od osam dana od dana donošenja odluke o sadržaju strateške studije, započinje postupak odabira ovlaštenika.
- (2) Ovlaštenik sudjeluje u postupku strateške procjene tako da:
  - izrađuje stratešku studiju uključujući i možebitne dopune i dorade strateške studije na zahtjev nadležnog tijela tijekom postupka;
  - po pozivu nadležnog tijela putem svojih predstavnika
  - voditelja izrade strateške studije i po potrebi drugih suradnika u izradi strateške studije, nazoči sjednicama povjerenstva;
  - na zahtjev nadležnog tijela osigurava odgovarajuće sažetke, stručne podloge i sl. koje se odnose na materiju u svezi sa sadržajem strateške studije i u svezi sa strateškom procjenom, te osigurava dostatan broj primjeraka strateške studije, odnosno sažetaka kao posebnih dijelova strateške studije;
  - na zahtjev nadležnog tijela surađuje s izrađivačem;
  - na zahtjev nadležnog tijela sudjeluje u postupku javne rasprave prilikom postupka javnog izlaganja.
- (3) Predstavnici ovlaštenika sudjeluju u radu povjerenstva s pravom rasprave, a bez prava odlučivanja.

Članak 12.

- (1) Nadležno tijelo, u roku od osam dana od dana odabira ovlaštenika, ovlašteniku dostavlja odluku o sadržaju strateške studije i nacrt prijedloga plana, odnosno programa za koji se provodi postupak strateške procjene.
- (2) Ovlaštenik je, vezano za izrađenu stratešku studiju, odgovoran za istinitost i točnost podataka te stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisanim zahtjevima, prema odluci o sadržaju strateške studije.
- (3) Pojedina poglavlja u strateškoj studiji moraju izrađivati stručnjaci odgovarajuće struke za područje koje se poglavljem obrađuje.
- (4) Ovlaštenik je dužan pri izradi strateške studije koristiti najnovije, vjerodostojne i dostupne podatke s obzirom na sadržaj, ciljeve i razinu obuhvata plana, odnosno pro-

grama, uzimajući u obzir da se pojedina pitanja razmatraju na različitim razinama donošenja plana ili programa, te je u te svrhe prilikom izrade strateške studije dužan surađivati s izrađivačem.

Postupak nadležnog tijela prema povjerenstvu i u svezi s pismenima povjerenstva

Članak 13.

- (1) Nadležno tijelo u roku od osam dana od dana primitka strateške studije od ovlaštenika dostavlja stratešku studiju i nacrt prijedloga plana, odnosno programa povjerenstvu, koje se osniva i radi prema posebnom propisu.
- (2) Nacrt prijedloga plana odnosno programa iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se povjerenstvu u fazi u kojoj je izrađen.
- (3) Cjelovitost i stručnu utemeljenost strateške studije u odnosu na utvrđeni sadržaj strateške studije i nacrt prijedloga plana odnosno programa iz stavka 2. ovoga članka ocjenjuje povjerenstvo. Ocjena stručne utemeljenosti strateške studije može se dati nakon što se utvrdi da je studija cjelovita.
- (4) Kada povjerenstvo predloži da se strateška studija dopuni odnosno doradi, nadležno tijelo će od ovlaštenika zatražiti dopunu, odnosno doradu strateške studije tako da će ovlaštenika uputiti u kojem dijelu treba obaviti traženu dopunu, odnosno doradu strateške studije i utvrditi primjereni rok u kojem to treba izvršiti.
- (5) Nadležno tijelo stratešku studiju nakon dopune podataka može dostaviti izravno izrađivaču, bez naknadnog razmatranja na sjednici povjerenstva, ukoliko je to povjerenstvo predložilo.

Članak 14.

- (1) Izrađivač dovršava nacrt prijedloga plana, odnosno programa, nakon što zaprimi cjelovitu i stručno utemeljenu stratešku studiju.
- (2) Izrađivač nacrt prijedloga plana i programa bez odlaganja dostavlja nadležnom tijelu, radi provedbe javne rasprave i pribavljanja mišljenja, sukladno odredbama ove Uredbe.

Članak 15.

- (1) Nadležno tijelo donosi odluku o upućivanju strateške

studije i nacrtu prijedloga plana odnosno programa, na javnu raspravu.

- (2) Istodobno sa stavljanjem na javnu raspravu, nadležno tijelo stratešku studiju i nacrt prijedloga plana, odnosno programa, dostavlja i na mišljenje tijelima i osobama sukladno Zakonu i ovoj Uredbi.
- (3) O odluci iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo informira javnost, sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 16.

- (1) Nakon provedene javne rasprave prema odluci iz članka 15. stavka 1. ove Uredbe, nadležno tijelo sva mišljenja, primjedbe i prijedloge iz javne rasprave, i mišljenja iz članka 15. stavka 2. ove Uredbe dostavlja na očitovanje ovlašteniku i izrađivaču. Svojim očitovanjem ovlaštenik će predložiti i konačne mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša vezano za program, odnosno plan.
- (2) Nadležno tijelo priprema nacrt konačnog prijedloga plana i programa te ga dostavlja tijelu nadležnom za donošenje. Središnje tijelo i nadležno upravno tijelo županije te Grada Zagreba, prethodno pribavljaju mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša o provedenoj strateškoj procjeni toga plana i programa.

Način provedbe postupka u slučaju mogućeg prekograničnog utjecaja plana ili programa

Članak 17.

- (1) Središnje tijelo i nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba će u postupku strateške procjene u slučaju ocjene povjerenstva da bi plan odnosno program mogao prilikom provedbe značajno utjecati na okoliš i/ili zdravlje ljudi druge države, o toj ocjeni obavijestiti ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, u svrhu postupka prema drugoj državi. Istodobno s dostavom ove obavijesti dostavit će ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša i zahtjev za pravnu pomoć, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje opći upravni postupak, s preslikama nacrtu plana i programa i strateške studije.
- (2) Ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša će o

postupcima slijedom odredbi stavka 1. ovoga članka izvijestiti središnje tijelo, odnosno nadležno upravno tijelo županije, odnosno Grada Zagreba radi daljnjeg nastavka postupka, prema nadležnosti tih tijela u skladu sa Zakonom.

- (3) Kada je, prema Zakonu, za stratešku procjenu i ocjenu o potrebi strateške procjene, za plan i program nadležno ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša, ono će po utvrđenom mogućem prekograničnom utjecaju plana, odnosno programa, postupiti prema Zakonu i posebnom propisu.
- (4) O postupcima iz ovoga članka nadležna tijela će informirati javnost sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Obveza pribavljanja mišljenja ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša

Članak 18.

- (1) Središnje tijelo prije upućivanja prijedloga plana i programa u postupak donošenja obvezno je o provedenoj strateškoj procjeni za taj plan, odnosno program, pribaviti mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša.
- (2) Središnje tijelo u svrhu iz stavka 1. ovoga članka, dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša prijedlog plana i programa te stratešku studiju, mišljenje povjerenstva, rezultate sudjelovanja javnosti, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, mišljenja tijela jedinica lokalne samouprave, tijela JP(R)S i drugih tijela, kad su ta tijela sudjelovala u postupku strateške procjene te rezultate prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno Zakonu.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša mišljenje o strateškoj procjeni dostavlja središnjem tijelu iz stavka 1. ovoga članka u roku od 30 dana od primitka dokumentacije iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša obvezno sadrži ocjenu svih dijelova propisanog postupka strateške procjene.
- (5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i u postupku strateške procjene iz nadležnosti nadležnog upravnog tijela.

- (6) U slučaju strateške procjene koja se odnosi na prostorni plan županije, odnosno Prostorni plan Grada Zagreba, glede mišljenja iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuju se odredbe Zakona i zakona kojim se uređuje prostorno uređenje.

Izješće o provedenoj strateškoj procjeni

Članak 19.

- (1) Postupak strateške procjene završava izvješćem nadležnog tijela.
- (2) Izješće iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:
  1. sažeti prikaz načina na koji su pitanja zaštite okoliša integrirana u plan i program,
  2. sažeti prikaz načina na koji su rezultati strateške studije, mišljenja tijela i/ili osoba iz članka 15. stavka 2. ove Uredbe, primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti, te rezultati prekograničnih konzultacija, ako su bile obvezne sukladno Zakonu, uzeti u obzir odnosno razmotreni pri donošenju odluke o usvajanju plana ili programa,
  3. obrazloženje razloga prihvaćanja odabranog varijantnog rješenja plana ili programa, u odnosu na ostala razmotrena varijantna rješenja
  4. mjere zaštite okoliša
  5. način praćenja primjene mjera koje su postale sadržajem plana ili programa
  6. način praćenja značajnih utjecaja na okoliš donesenog plana ili programa.
- (3) O izvješću iz stavka 1. ovoga članka i donesenom planu i programu, nadležno tijelo informira javnost, tijela i/ili osobe određene posebnim propisima, tijela jedinica lokalne samouprave, tijela JP(R)S i druga tijela, kad su ta tijela sudjelovala u postupku strateške procjene, te druge države koje su sudjelovale u prekograničnim konzultacijama, ako su bile obvezne sukladno Zakonu.
- (4) Informiranje javnosti prema stavku 3. ovoga članka provodi se sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Program praćenja stanja okoliša i način provjere provedbe mjera zaštite okoliša pri provedbi plana i programa

Članak 20.

- (1) Tijelo nadležno za donošenje plana i programa dužno je nakon njihova donošenja donijeti program praćenja stanja okoliša u odnosu na provedbu plana i programa.
- (2) Program praćenja stanja okoliša iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:
  1. opis ciljeva plana ili programa
  2. pokazatelje za praćenje stanja okoliša
  3. način provjere provedbe mjera zaštite okoliša
  4. postupanje u slučaju neočekivanih nepovoljnih utjecaja
  5. druge podatke ovisno o obuhvatu i značajkama plana ili programa
  6. sredstva potrebna za provedbu praćenja stanja okoliša.
- (3) U svrhu izbjegavanja umnožavanja programa praćenja stanja okoliša u odnosu na istovjetne pokazatelje, mogu se koristiti podaci iz odgovarajućih programa praćenja koji su već u primjeni vezano za druge planove i programe.

III. OCJENA O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE

Članak 21.

- (1) U slučaju izmjena i/ili dopuna plana i programa za kojega je Zakonom određena obveza strateške procjene provodi se postupak ocjene o potrebi strateške procjene.
- (2) Na započinjanje postupka ocjene o potrebi strateške procjene odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 4. ove Uredbe o donošenju odluke o započinjanju postupka strateške procjene.
- (3) Pri utvrđivanju vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš plana i programa o izmjenama i/ili dopunama plana i programa, nadležno tijelo dužno je pribaviti mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, te ukoliko ocijeni potrebnim, pribavit će i mišljenje tijela jedinica lokalne samouprave, tijela JP(R)S i drugih tijela, ovisno o obuhvatu i drugim značajkama izmjena i/ili dopuna plana i programa.
- (4) U svrhu pribavljanja mišljenja iz stavka 3. ovoga članka, nadležno tijelo u roku od osam dana od dana donošenja

odluke iz stavka 2. ove Uredbe, dostavlja zahtjev za davanje mišljenja o potrebi strateške procjene.

- (5) Zahtjev za davanje mišljenja o potrebi strateške procjene sadrži odluku o izradi izmjena i/ili dopuna plana i programa, programska polazišta i ciljeve izmjena i/ili dopuna plana i programa, te uputu na službeno glasilo u kojem je plan i program objavljen.
- (6) Kad se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene izmjena i/ili dopuna plana i programa na područnoj razini, zahtjev iz stavka 4. ovoga članka priprema nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba, u suradnji s nadležnim upravnim odjelom.
- (7) Na temelju kriterija za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja izmjena i/ili dopuna plana ili programa na okoliš, iz Priloga II. ove Uredbe, tijela i/ili osobe određene posebnim propisima, tijela jedinica lokalne samouprave, tijela JP(R)S i druga tijela, ovisno o obuhvatu i drugim značajkama izmjena i/ili dopuna plana i programa, daju mišljenja o potrebi strateške procjene te ga u roku od 30 dana od primitka zahtjeva iz stavka 4. ovoga članka dostavljaju nadležnom tijelu.
- (8) Ukoliko nadležno tijelo ocijeni potrebnim, osigurat će dodatna pojašnjenja s tijelom i/ili osobom koja je dostavila mišljenje iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 22.

- (1) Prije donošenja odluke u postupku ocjene o potrebi strateške procjene središnje tijelo dužno je o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene pribaviti mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša. U tu svrhu, ministarstvu nadležnom za poslove zaštite okoliša se, uz zahtjev za davanje mišljenja, dostavlja i potrebna dokumentacija.
- (2) Ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša donosi mišljenje o provedenom postupku ocjene o potrebi strateške procjene u roku od 30 dana od primitka dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Dokumentacija iz stavka 1. ovoga članka sadrži prijedlog odluke, mišljenja tijela i/ili osoba iz članka 21. stavka 3. ove Uredbe i zahtjev za davanje mišljenja o potrebi strateške procjene.

Članak 23.

- (1) Ako se u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utvrdi da izmjena i/ili dopuna plana i programa ima vjerojatno značajan utjecaj na okoliš, donosi se odluka o obvezi provedbe strateške procjene koja sadrži osobito razloge zbog kojih je utvrđena potreba strateške procjene sukladno kriterijima iz Priloga II. ove Uredbe.
- (2) Ukoliko se u postupku ocjene o potrebi strateške procjene donese odluka iz stavka 1. ovoga članka, nakon donošenja te odluke primjenjuju se odredbe ove Uredbe kojima je propisan način provedbe strateške procjene.
- (3) Ako se u postupku ocjene o potrebi strateške procjene utvrdi da izmjena i/ili dopuna plana i programa nema vjerojatno značajan utjecaj na okoliš, donosi se odluka da nije potrebno provesti stratešku procjenu. U tom slučaju, odluka osobito sadrži osnovne podatke o planu i programu te obrazloženje razloga zbog kojih je utvrđeno da nije potrebno provesti stratešku procjenu sukladno kriterijima iz Priloga II. ove Uredbe.

Članak 24.

O odlukama iz članka 23. ove Uredbe, nadležno tijelo informira javnost, sukladno Zakonu i uredbi kojom se uređuje informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Članak 25.

Postupak ocjene o potrebi strateške procjene plana o izmjenama i/ili dopunama prostornog plana županije, odnosno Prostornog plana Grada Zagreba, provodi se prema odredbama ove Uredbe nakon donošenja odluke o izradi tih dokumenata prostornog uređenja prema zakonu kojim se uređuje prostorno uređenje.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 26.**

Ukoliko je za plan i program donesena odluka o izradi plana i programa prije stupanja na snagu ove Uredbe, za taj plan i program neće se provoditi strateška procjena prema ovoj Uredbi.

Članak 27.

Prilozi I. i II. čine sastavni dio ove Uredbe.

Članak 28.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim točke 1. alineje 5. i točke 2. alineje 7. iz Priloga II. ove Uredbe, koje stupaju na snagu danom prijma Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Klasa: 351-01/08-01/02

Urbroj: 5030105-08-1

Zagreb, 29. svibnja 2008.

Predsjednik

dr. sc. Ivo Sanader, v. r.

PRILOG I.**OBVEZNI SADRŽAJ STRATEŠKE STUDIJE**

Strateška studija sadrži osobito:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva plana ili programa i odnosa s drugim odgovarajućim planovima i programima;
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe plana i programa;
- okolišne značajke područja na koja provedba plana ili programa može značajno utjecati;
- postojeće okolišne probleme koji su važni za plan ili program, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode;
- ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na plan odnosno program, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade plana ili programa;
- vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući biološku raznolikost, zaštićena područja prema posebnom propisu, ljude, biljni i životinjski svijet, tlo, vodu, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međuodnose;

- mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja, ublažavanja i kompenzacije nepovoljnih utjecaja provedbe plana ili programa na okoliš;
- kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih varijantnih rješenja, obrazloženje najprihvatljivijeg varijantnog rješenja plana ili programa na okoliš i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka;
- opis predviđenih mjera praćenja;
- ostale podatke i zahtjeve kako se utvrdi prilikom određivanja sadržaja strateške studije u posebnom postupku prema ovoj Uredbi
- sažetak podataka iz alineje 1. do 10. naprijed.
- rizike za ljudsko zdravlje ili okoliš (npr. uslijed izvanrednih događaja)
- veličinu i područje prostiranja utjecaja (zemljopisno područje i broj stanovnika na koje će vjerojatno djelovati),
- vrijednost i osjetljivost područja na koje će vjerojatno utjecati zbog:
- posebnih prirodnih obilježja ili kulturno-povijesne baštine,
- prekoračenja standarda kakvoće okoliša ili graničnih vrijednosti,
- Intenzivnog korištenja zemljišta,
- utjecaji na područja ili krajobraze priznatog zaštićenog statusa na nacionalnoj, međunarodnoj razini ili razini Zajednice.

PRILOG II.

NAČIN POJEDINAČNIH ISPITIVANJA I KRITERIJI ZA UTVRĐIVANJE VJEROJATNO ZNAČAJNOG UTJECAJA PLANA ILI PROGRAMA NA OKOLIŠ

Kriteriji za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja na okoliš osobito su:

1. Značajke plana i programa, osobito u odnosu na:
  - stupanj do kojeg plan ili program određuje okvir za zahvate i druge aktivnosti i to u odnosu na lokaciju, vrstu, veličinu i operativne uvjete ili po alociranju izvora,
  - stupanj do kojeg plan ili program utječe na druge planove ili programe, uključujući i one u hijerarhiji,
  - pogodnost plana ili programa za uključivane pitanja zaštite okoliša, osobito s ciljem promicanja održivog razvoja;
  - okolišni problemi važni za plan i program;
  - važnost plana i programa za primjenu propisa Zajednice u području zaštite okoliša (npr. plan ili program koji se odnosi na gospodarenje otpadom ili zaštitu voda).
2. Obilježja utjecaja i obilježja područja na koje provedba plana ili programa može utjecati, posebice u odnosu na:
  - vjerojatnost, trajanje, učestalost i povratnost (reverzibilnost) utjecaja,
  - kumulativnu prirodu utjecaja,
  - prekograničnu prirodu utjecaja,

Zakonski propisi:

Zakon o zaštiti okoliša RH, NN 110/2007

<http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2007/3226.htm>

Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, NN 64/2008

<http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2008/2177.htm>

Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, NN 64/2008

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/339666.html>

Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu, NN 70/2008

<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/339948.html>

Council Directive of 27 June 1985 on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment, amended by: Council Directive 97/11/EC of 3 March 1997 and Directive 2003/35/EC of the European Parliament and of the Council The European Union providing for public participation in respect of the drawing up of certain plans and programmes relating to the environment and amending with regard to public participation and access to justice Council Directives 85/337/EEC and 96/61/EC (2003)

<http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-legalcontext.htm>

The European Union, Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council on the Assessment of the Effects of Certain Plans and Programmes on the Environment, Rev. 3. (2001) - SEA Directive

<http://ec.europa.eu/environment/eia/sea-legalcontext.htm>

Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context - Espoo Convention (1998)

<http://www.unece.org/env/eia/>

Convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters - Aarhus convention (1998)

<http://www.unece.org/env/pp/documents/cep43e.pdf>

Impressum

Ova je publikacija rezultat projekta Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš, koji je financiran iz CARDS programa Europske unije za Hrvatsku (ugovor br. 2004-0102-010502 sklopljen s Ministarstvom financija Republike Hrvatske, Središnja jedinica za financiranje i ugovaranje)

Financijsku podršku ovom projektu dala je i Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i to u visini od 10% sredstava potrebnih za realizaciju projekta

---

Projekt provodi

Zelena Istra

zelena istra

Projektni partneri

Sunce iz Splita

Ostali partneri

Zeleni Osijek iz Osijeka, Eko-Pan iz Karlovca, Franjo Koščec iz Varaždina i Divina Natura iz Metkovića.

Za više informacija o projektu

Zelena Istra
Gajeva 3
HR - 52100 Pula
Tel. i faks: ++385 (0)52 506 065
E-mail: udruga-zelena-istra@pu.t-com.hr
Internet stranice: <http://www.zelena-istra.hr/>

Voditeljica projekta

Dušica Radojčić
dusica.radojic@zelena-istra.hr

Delegacija Europske komisije u Hrvatskoj

Trg žrtava fašizma 6
HR - 10000 Zagreb
Tel.: ++385 (0)1 4896 500
Faks: ++385 (0)1 4896 500
E-mail: delegation-croatia@ec.europa.eu
Internet stranice: <http://www.delhrv.cec.eu.int/en>

Ministarstvo financija RH

Središnja Agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije

Almeria - Vukovarska 284
HR - 10000 Zagreb
Tel.: ++385 (0)1 4591 245
Faks: ++385 (0) 4591 075
E-mail: cfcu@mfin.hr
Internet stranice: <http://cfcu.mfin.hr/>

Stavovi izneseni u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Europske komisije. Ovaj projekt financira EUROPSKA KOMISIJA. Europska komisija je izvršno tijelo Europske unije.

Europsku uniju čini 27 država članica koje su donijele odluku o postupnom povezivanju svojih znanja, resursa i sudbina. Tijekom 50-godišnjeg razdoblja proširenja, zajedno su gradile područje stabilnosti, demokracije i održivog razvoja istovremeno zadržavajući kulturnu raznolikost, toleranciju i individualne slobode. Europska unija nastoji svoja postignuća i vrijednosti podijeliti za zemljama i narodima i izvan svojih granica."

U ovoj se publikaciji prenose dijelovi Smjernica o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš, koje su izrađene u listopadu 2007. godine tijekom prijenosa Direktive o SPUO u hrvatsko zakonodavstvo u sklopu CARDS 2003 projekta "Procjena utjecaja razvojnih projekata na okoliš (SEA)". Projekt su proveli Euroconsult, Mott MacDonald, Nizozemska i Dvokut ECRO, Hrvatska (ugovor EuropeAid/119980/C/SV/HR). Za potrebe objavljivanja u sklopu projekta "Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u postupcima PUO" tekst uredila Dušica Radojčić.

Grafičko oblikovanje

ORGANIZACIJA - Kreativna agencija, Pula

Tisak

Tiskara Zelina, Sv. Ivan Zelina
Tiskano na recikliranom papiru

Naklada

5000 primjeraka
Pula, studeni 2008. godine

STRATEŠKA
PROCJENA
UTJECAJA NA
OKOLIŠ

